

Kiki Bertens: 'Net op het grandslamtoernooi dat me het best ligt, word ik ziek. De timing kon niet slechter' **P30**

VRIJDAG 31 MEI 2019
VOLKSKRANT.NL

de Volkskrant

Zorg aan patiënten met psychoses schiet tekort

Maurice Timmermans
Amsterdam

Circa 75 duizend Nederlandse patiënten met psychoses krijgen niet de zorg die ze volgens specialisten nodig hebben. Volgens de landelijke richtlijn kunnen deze mensen, bij wie het contact met de werkelijkheid vervaagt, veel baat hebben bij psychotherapie. Toch krijgt driekwart van de in totaal bijna 100 duizend psychotische patiënten die therapie niet. Ook medicatie wordt niet altijd volgens de voorgeschreven richtlijnen verstrekt.

Dat staat in het rapport *Praten naast pillen*, dat vandaag wordt gepubliceerd door de Vereniging voor Gedrags- en Cognitieve therapieën (VGCT). Negen-tien GGZ-instellingen vulden vragenlijsten in over de behandeling van 24 duizend (thuiswonende) patiënten met psychotische stoornissen. Van hen blijkt 70 tot 75 procent in de afgelopen drie jaar geen psychotherapie voor psychoses te hebben gekregen.

De belangrijkste reden is dat er te weinig behandelaars zijn. En de psychologen die er wel zijn, laten zich vaak afschrikken door de complexe problemen van de patiënten en denken dat er bij hen weinig winst te behalen valt. Ten onrechte, zegt klinisch psycholoog en onderzoeker aan de Vrije Universiteit Amsterdam David van den Berg, die de studie uitvoerde. 'Dat zijn verouderde opvattingen, die stammen uit de tijd dat patiënten louter medicatie kregen.'

Een gebrekkige behandeling kan ernstige gevolgen hebben, zegt Van

den Berg. Wanen of stemmen in het hoofd kunnen het leven zwaar ontwrichten, en daarom hebben deze patiënten ten minste recht op de basisinterventies, vindt de onderzoeker. Mensen met een psychotische stoornis wonen meestal niet in instellingen maar thuis, wat hen extra kwetsbaar maakt.

Ook de samenleving loopt mogelijk gevaar. Uit onderzoek blijkt dat deze patiënten vaker slachtoffer zijn van geweld dan dader, maar zij vallen incidenteel ook onschuldigen aan. Zo werd in 2014 oud-minister Els Borst vermoord door de verwarde Bart van U.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) uitte onlangs nog felle kritiek over de zorg voor patiënten met ern-

schappelijke studies. De hallucinaties, achterdocht en angst nemen af, en menige patiënt kan de draad van het leven weer oppakken.

Maar ook Zorginstituut Nederland, dat de kwaliteit van de zorg in de gaten houdt, heeft sterke aanwijzingen dat de psychotherapie erbij inschiet. Een analyse van zorgdeclaraties bij 35 duizend langdurige patiënten laat zien dat 8 procent één of meer sessies heeft gehad en dat slechts de helft hiervan het minimum van zestien sessies volgde.

Staatssecretaris Blokhuis (Volksgezondheid) laat weten dat hij het onderzoek een 'opvallend en zorgelijk signaal' vindt. 'Ik wil snel naar de ggz-bestuurders en professionals horen hoe zij dit beoordelen.'

De Groningse psychiatriehoogleraar Wim Veling, niet betrokken bij de studie van Van den Berg, noemt de conclusies 'treurig'. Het is volgens hem buitengewoon belangrijk dat patiënten met psychotische stoornissen psychotherapie krijgen, maar ook in Groningen lukt het niet psychologen ervoor warm te maken. Veling en zijn collega's onderzoeken daarom of virtual reality uitkomst biedt. Hierbij worden patiënten met behulp van een VR-bril een wereld binnengeloodst waar ze worden geconfronteerd met hun angsten. 'Zo heb je waarschijnlijk minder psychologen nodig. En het bespaart tijd omdat je niet met de patiënt de straat op hoeft.'

Het ministerie van Volksgezondheid zou snel meer geld moeten vrijmaken om psychologen aan te trekken, vindt Van den Berg. 'Als iedereen met psychoses psychotherapie zou krijgen, zou dat de overlast van verwarde personen op straat zeker verminderen.'

Goede therapie kan veel leed voorkomen, ook in de samenleving

stige psychiatrische aandoeningen. De OVV richtte zijn pijlen vooral op de beoerde organisatie van de zorg, waardoor patiënten en hun omgeving steeds vaker in onveilige situaties belanden, soms met dodelijke afloop.

Veel leed kan voorkomen worden, denken specialisten. Psychotherapie is een wezenlijk onderdeel van de behandeling van psychoses en kan klachten verminderen, blijkt uit tal van weten-

Ed van der Elsken
in kleur: overdonderend
EXPOSITIE IN ROTTERDAM **V8-10**

Nederland is verregaand **verfestivalliseerd** en daar wordt de wereld beter van

ESSAY BIJ OPENING
FESTIVALSEIZOEN **P22**

Advertentie

Groepsreizen Sale
korting tot 300,- p.p.

Boek vóór **6/6**

De mooiste groepsreizen wereldwijd

De Groepsreizen Sale geldt voor al onze 91 groepsreizen. Boek nu en profiteer tot €300 korting per persoon. Vertrekken t/m juni 2020. Ook in de schoolvakanties! Kies voor de rondreispecialist.

Kijk snel op nrv.nl/groepsreizen of bel 070 30 76 700

Kijk voor de voorwaarden op Nrv.nl. Prijs incl. korting. Excl. reserveringskosten 25,- en calamiteitenfonds 2,50 per boeking.

Gezegend

150

Het gezin zat op de kade, gebogen over een tupperwarebakje waarmee het zojuist een piepjonge meerkoet had opgevisst. Een bibberend kuikentje, volledig bedekt onder een lijmachtige smurrie waar stukjes plastic aan kleefden. In het water de wanhopig fladderende moeder, door hetzelfde lot getroffen. 'Doodslaan', adviseerde een voorbijganger, uit het oogpunt van barmhartigheid. Maar doodslaan konden zij niet. Wel telefoneren, en alras verscheen er een goed geoutilleerde dierenambulanc met twee zusterbroeders, die mama meerkoet kordaat uit de

gracht schepten en er met medeneming van bakje en kuiken weer vandoor raasden. Spoedig kwam er bericht dat moeder en kind het goed maakten. De kleine zat schoongeschrobd bij te komen in een badkuip, samen met een eendje.

We leven in een gezegend land, oordeelde het gezin. Al kregen ze dat niet uitgelegd aan vader meerkoet, die nog dagenlang rondjes om hun woonboot zwom, krijsend om zijn verdwenen familie, in dat kenmerkende geluid waaraan meerkoeten hun bijnaam 'waternazi's' danken.

Sander Donkers

Misstand?
Tip de Volkskrant

Meer dan ooit heeft de samenleving behoefte aan journalisten die zaken tot op de bodem uitzoeken. Heeft u informatie over een belangrijke misstand die u met de Volkskrant wil delen? Ga naar: volkskrant.nl/tip

JAARGANG 98
56 pagina's
NUMMER
28926

€ 3,10

België €3,85
Frankrijk €4,10
Luxemburg €3,85

DRUK OP PELOSI

Kans op impeachment

De druk in de Verenigde Staten op de Democratische partijleider Nancy Pelosi een afzettingsprocedure te beginnen tegen president Trump is flink toegenomen nadat speciaal aanklager Robert Mueller woensdag de resultaten van zijn onderzoek naar Russische inmenging in de Amerikaanse verkiezingen had toegelicht. Diverse prominente Democraten en één Republikein drongen aan op impeachment. Volgens Pelosi liggen 'alle opties op tafel', maar moeten eerst andere wegen worden bewandeld.

TEN EERSTE PAGINA 2

